# UN LLIBRE I UNA MOCADORADA PER A QUI MÉS ESTIMES

## Què és?

La mocadorada o *mocadorà* és una tradició popular de la ciutat de València i d'alguns pobles dels voltants que se celebra coincidint amb el Nou d'Octubre, la festa dels valencians i les valencianes. Per això, des que el Nou d'Octubre és festa en tota la nostra comunitat autònoma ha començat a estendre's per molts pobles valencians el costum de regalar uns dolços de massapà cru amb un mocador ben bonic per al coll que els embolica com un fardell. Els dolços tenen forma de fruites i hortalisses que representen els productes agrícoles típics de l'horta de València i, a més, es col·loquen deixant al mig dues figures més grans i principals fetes amb massapà cuit: la piuleta i el tronador.

Segons la tradició, antigament cada 9 d'octubre o dia de Sant Donís els homes regalaven a les seues parelles el mocador, que després utilitzaven com a ornament a l'hora de vestir-se, ple dels dolços amb la intenció de mostrar l'estima que sentien per les seues dones. En l'actualitat, esta tradició es manté viva i cada vegada més present en més pobles valencians. S'ha convertit en el **Dia dels Enamorats valencià**, encara que, cada vegada més, les mocadorades es regalen també a qualsevol altra persona estimada.

**9 D'OCTUBRE**

FUNDACIÓ bromera per al foment de la lectura

## Quin origen té?

A l'edat mitjana, les ciutats donaven la benvinguda als reis que les visitaven amb una vaixella d'argent plena de menjar. Però, a partir del segle XV, la ciutat de València canvià el metall de la vaixella per ceràmica de Manises i de Paterna i les viandes variades per uns dolços de sucre que es feien a partir de la introducció del cultiu de la canya de sucre al Regne de València. Amb el pas del temps, este costum es va fer molt popular, es convertí en un regal típic del dia de Sant Donís i el 9 d'octubre esdevingué una festa molt celebrada.

Fins i tot, després de la Guerra de Successió, es continuà celebrant a pesar de ser prohibida pel Decret de Nova Planta. Eren molt populars els festivals pirotècnics i es llançaven molts coets. Segons algunes cròniques de l'època, un any es van llançar 13.000 coets. Però un any hi hagué un accident en què van morir nou persones i es van cremar vint cases a prop del mercat.

Per aquest motiu, el rei Carles III, al segle XVIII, va prohibir l'ús dels coets i els castells pirotècnics. En resposta a la decisió reial, els forners valencians van idear uns dolços de massapà que representaven els coets prohibits i que tenien forma de petards, piules i trons. Van nàixer així la popular piuleta i el conegut tronador.

## Des de quan s'embolica amb un mocador?

L'ús d'un mocador per a embolicar els dolços es va afegir a partir del segle XIX i l'èxit va ser tan gran que prompte el mocador formà part imprescindible del regal. De fet, es va fer costum que les dones guardaren tots els mocadors que la seua parella els havia regalat des que van començar a festejar.

## I un llibre? Per què no?

Les tradicions són així: evolucionen amb els anys i s'hi van afegint novetats que, al cap de poc temps, s'integren totalment en la festa. Per això –qui sap?–, si afegim enguany un llibre a la mocadorada, d'ací a uns quants anys la tradició siga «un llibre i una mocadorada per a qui més estimes».

**Idees i jocs en www.fundaciobromera.org**